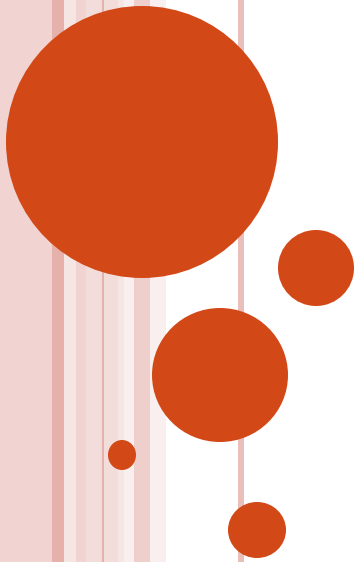

CINSEL EĞİTİM

TEMEL DUYGULAR

- İnsanın yöneteceği ilk duygu 'ayrılmaktan duyduğu kaygı' dır. Çocuk dünyaya geldiği ilk günden itibaren ayrılmaya karşı kaygılıdır. **Ayrılma kaygısı** küçük yaşta yönetilmesi zor bir duygudur.
- Anneden ayrılma,sahip olduğu eşyadan ayrılma, içinde bulunduğu güven ortamından ayrılma çocuğu kaygılandırır.

ÇOCUK BU KAYGIYI TEK BAŞINA YÖNETEMEZ

Bu duyguyu yönetebilmesi için ebeveynin desteğine ihtiyacı vardır. Ebeveyn bu desteği çocuğuna **güven** ortamı sağlayarak verir.

- Çocuğun tanışacağı son duygu ise **cinselliktir**. Çocukluktan yetişkinliğe geçiş evresindeki çocuğun bu duyguya ilişkin herhangi bir fikri ve tecrübesi yoktur.

**ÇOCUK BU DUYGUYU TEK
BAŞINA NASIL
YÖNETECEĞİNİ BİLEMEZ**

- Çocuk cinsel duygularını nasıl yöneteceği konusunda ebeveynin desteğine ihtiyaç duyar. Bu destek; kimi zaman bilgilendirme kimi zaman ise yönlendirme şeklinde sağlanacaktır.
- Cinsel eğitim çocuğunuzun ihtiyaç duyduğu cinsel bilgilere **doğru şekilde** ulaşmasını amaçlar.

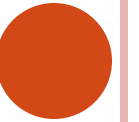

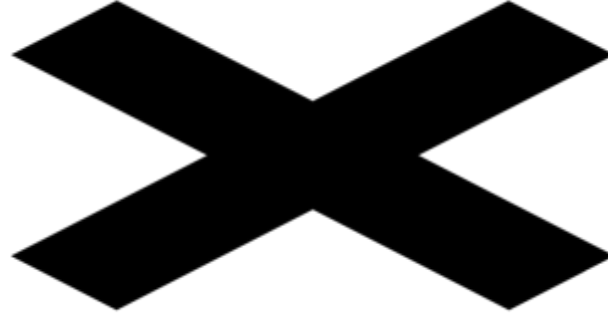
- **Cinsel Eğitim ocuk ve Ebeveyn Arasında Birebir Olarak Verilmeli, ocuğun Anlayacağı Şekilde Kafasındaki Soru İşaretleri Giderilmelidir.**

ÇOCUK ANNE BABASI İLE
BİRLİKTE BANYO
YAPABİLİR Mİ?

Hiç bir yaş döneminde çocuk anne babası ile aynı anda çırılçıplak banyo yapmamalıdır.

Çocuk eğer kendi kişisel temizliğini yapacak durumda değilse anne veya baba bu sorumluluğu üstlenebilir.

FAKAT

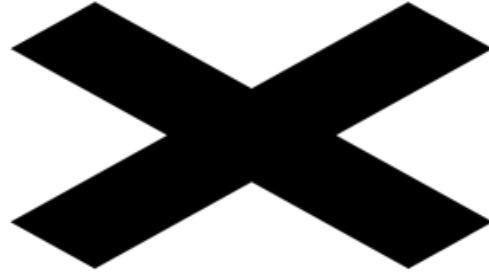
- ✓ Banyo yaptıran kişi her zaman giyinik olmalıdır.
- ✓ Tercihen banyoyu sürekli aynı kişi yaptırmalıdır.
- ✓ Cinsel bölgelerin korunması gerektiğini öğrenebilmesi için çocuğun da tamamen çıplak olmaması tercihen şortla banyo yaptırılması uygundur.
- ✓ Çocuğa kendisinin banyo yapar düzeye gelebilmesi için fırsatlar tanınmalıdır.

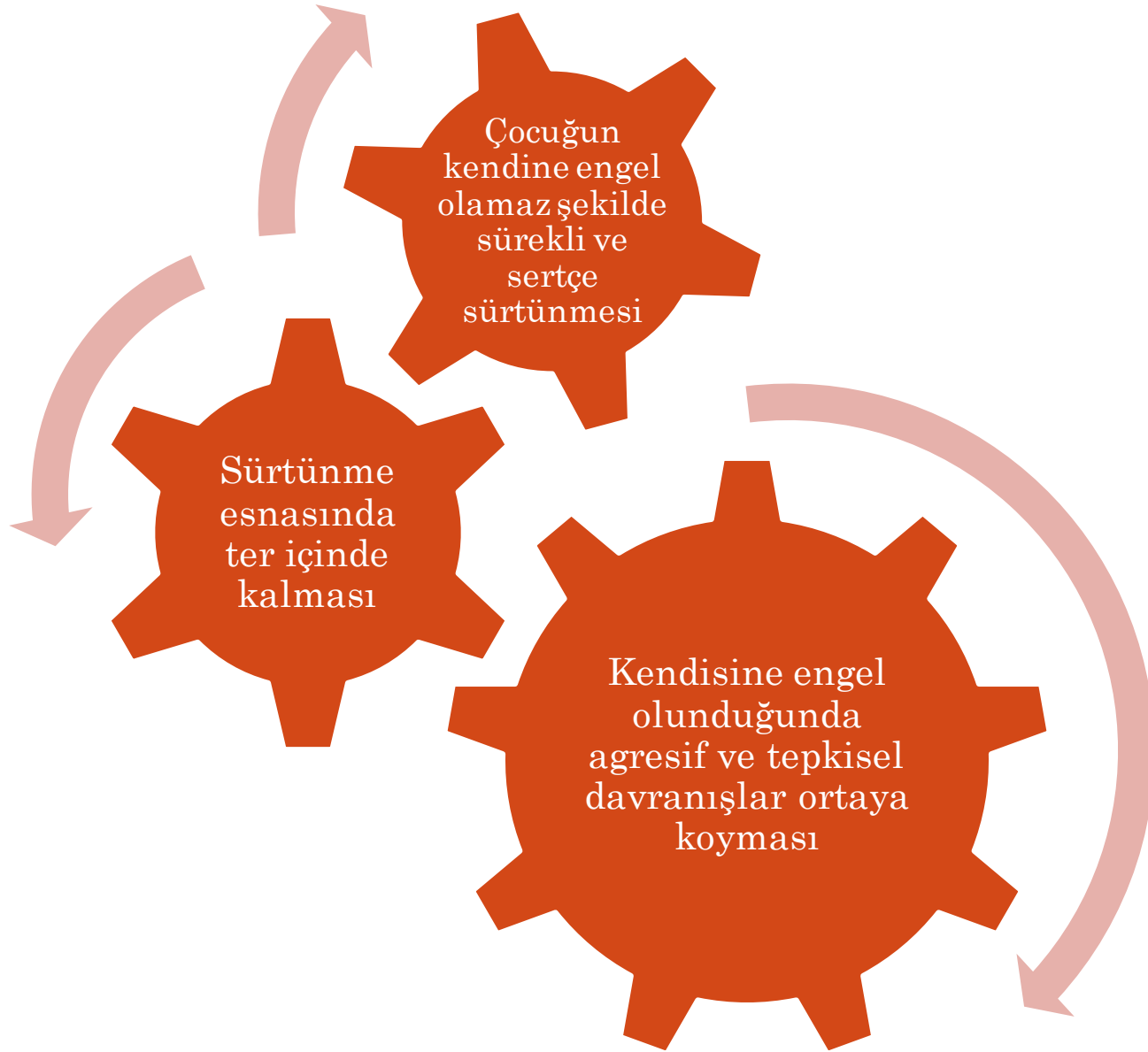
SÜREKLİ BİR YERLERE
SÜRTÜNMESİ
MASTÜRBASYON ANLAMINA
MI GELİR ?

Çocuk bazen can sıkıntısı,dalgınlık ve hoşaga gitme nedeniyle sürtünme davranışına girişebilir veya özellikle erkek çocuklar cinsel uzuvlarıyla oynayabilirler. Bunlar mastürbasyon davranışı değildir.

SADECE ALIŞKANLIK İSE (CİNSEL AMAC YOKSA)

- Bu durumda çocuğu korkutmak veya utandırmak davranışı belirgin hale getirir,doğru değildir.

Çözüm duygusal bağın kuvvetlendirilmesidir.

HAZ ALDIĞI İÇİN YAPIYORSA (CİNSEL AMAÇLI)

- Çocuğa olumsuz tepki gösterilmemelidir.
- Bu davranışı gerçekleştirebileceği uygun ortamlar öğretilmelidir. (tuvalet, banyo)

ÇOCUĞUN BAŞKALARININ
YANINDA GİYİNİP
SOYUNMASINDA BİR
MAHZUR VAR MI?

Çocuk her ortamda giyinip soyunamayacağını farkına varmalıdır.

Başka insanların yanında aceleyle üst değiştirmek çocuğun özsaygı ve mahremiyet hissini zedeler, aile bu konuda duyarlı olmalıdır.

Çocuğun giyinip soyunması sizin sorumluluğunuzsa **'sadece bir kişi prensibi'**ne uyulmalıdır.

1

- Giyinmeye yardımcı olurken hoyrat davranılmamalı.

2

- Kıyafetleri yaşına ve cinsiyetine uygun olmalı.Kıyafet seçimine özen gösterilmeli.

3

- Bağımsız giyinip soyunabilmesi için fırsat verilmeli, cesaretlendirilmeli.

ANNE BABANIN ÇOCUĞUN
YANINDA GİYİNİP
SOYUNMASINDA SAKINCA
VAR MI?

Çocuğun başka birini giyinip soyunurken görmesi, seyretmesi uygun bir davranış değildir.

Evde yalnız olsanız bile her zaman **'giyinmede yalnızlık'** prensibine uymalısınız.

Kişisel sınırların kazanılması açısından bu yaklaşım önemlidir.

ÇOCUĞUN ANNE BABASINI
ÇIPLAK GÖRMESİ
DURUMUNDA NE
YAPILMALI?

Böyle bir durumda ebeveynler öfkeyle tepki vererek bu durumun çocuğun belleğinde iz bırakmasına sebep olmamalıdır.

Çocuğun odayı terketmesi, gözlerini kapaması yeterli bulunmalı ve çocuğa bir başkasının odasına nasıl girilmesi gerektiği konusunda uygulamalı eğitim verilmelidir.

Aynı şekilde çocuğun da kişisel sınırlarına özen gösterilmeli, **bedeninin özel olduğu** ve kimsenin görmemesi gerektiği fikri aşılmalıdır.

ÇOCUĞUN ANNE/BABA İLE
BİRLİKTE YATMASININ
SAKINCASI VAR MI?

- Ergenlik dönemi öncesinde çocuğun artık kendi odasında, kendi yatağında uyuması ve uyanması gerekir.
- Zaman zaman yaşanan korkular, kaygılar ve duygusal yoksunluklar nedeniyle çocuk anne babaya ihtiyaç duyabilir, bu normaldir.
- Bir alışkanlık ve rutine dönüşmemek üzere arada bir yanınıza gelebilir fakat böyle durumlarda çocuk ile anne-babanın yatağında değil kendisinin yatağında bulunmak daha doğru bir yaklaşımdır.

ÇOCUK AİLE BÜYÜKLERİ İLE
BİRLİKTE YATABİLİR Mİ?

- Arada bir olmak kaydıyla aile büyükleri ile birlikte yatmak çocuğa fayda sağlar. Fakat süreklilik durumunda çocuğun anne babası yerine aile büyüğüyle bağ kurma ihtimalinden dolayı uygun değildir.
- **Ergenlik dönemindeki çocuğun birey olarak kişilik gelişimine engel olacağı için sürekli birisi ile yatması sakıncalıdır.**

‘BEN NASIL DOĞDUM’ DİYEN
ÇOCUĞA NASIL CEVAP
VERİLMELİ?

- Doğumun detaylarına girmeden, hastanede doktor yardımıyla gerçekleşeceği anlatılabilir.

‘Dokuz ay dolduğunda bebeğin tüm vücut organları tamamlanmış olacak ve sonra hastaneye gidilecek’ şeklinde bir açıklama yapılabilir.

ÇOCUKLARI GIDIKLAYARAK
SIKIŞTIRARAK ISIRARAK
SEVMENİN SAKINCASI VAR
MI?

○ Çocuk/ Ergen cinsel bölgelerinden sevilmez, okşanmaz,öpülmez. Sıkıştırmak,üzerine abanmak, yalamak, rahatsız edecek şekilde gıdıklamak yanlış davranışlardır.

○ İstemediği zaman çocuk sevilmez,şaka yollu dahi olsa pantolonu indirilmez, dudaklarından öpülmez.

Bu tarz davranışlar çocukların cinsel gelişimini olumsuz yönde etkiler.

- Çocuğunuz eğer bir yetişkini öpmek, sevmek istemiyorsa onu reddedebilecek özgürlüğe sahip olmalıdır. Bu önemli bir duygusal kazanımdır. Bu durumda çocuğa fiziksel ve duygusal baskı yapmak yanlıştır. Çocuğun iradesi, direnci kırılmamalı, isteğine saygı gösterilmelidir.

ÇOCUĞA 'SENİ OĞLUMA
ALACAĞIM' DİYEREK
ŞAKA YAPMANIN SAKINCASI
VAR MI?

- Çocuğunuzun ihtiyaç duyduğu duygusal bağı sizinle kurması için çalışmalısınız.
- Hangi yaş döneminde olursa olsun, kız veya erkek çocuğa ‘seni evlendireceğim, seni kızıma/oğluma alacağım’ demek doğru değildir.
 - Böyle bir duruma maruz kaldığınız zaman çocuğunuza ‘bunun komik olmayan bir şaka’ olduğunu söyleyerek tepki gösterdiğinizde çocuğunuzun hayale kapılmasını ya da kaygılanmasını önlemiş olursunuz.

ÇOCUĞU

‘ZİLLİ, ŞİLLİK, ÇAPKIN, SERSERİ’
GİBİ SÖZLERLE SEVMEK
YANLIŞ MI?

- Bu tarz argo kelimelerle çocuğa hitap ettiğiniz zaman kelimelerin oluşturduğu imaj ve yaptığı çağrışım çocuğunuzun kişilik gelişimini olumsuz etkiler ve davranış problemlerine sebep olabilir.

FİLM VE DİZİLERDEKİ AŞK
TEMALİ SAHNELELER
ÇOCUĞUN GELİŞİMİNE
OLUMSUZ TESİR EDER Mİ?

- Ergenlik dönemindeki çocuklara izletilecek filmler; macera, komedi ve polisiye filmleridir.
- Direkt cinsel içerik barındırmasa bile sevgi ve aşk duygularının cinsel çağrışımlarla birlikte kullanıldığı filmler hiçbir yaş döneminde çocuğa sunulmamalıdır.

CİNSEL İÇERİK TAŞIYAN GÖRSELLER

ÇOCUĞUN CİNSEL GELİŞİMİNİ
OLUMSUZ ETKİLER Mİ?

- Seyrettiği film,dizi, okuduğu kitap, dergi, gazete, baktığı görsel çocuğunuzun erken yaşta cinsel duygularla tanışmasına sebep olmuş fakat ocuk henüz bu duyguları anlamlandırarak zihinsel yeterliliğe erişmemişse cinsel duygularının esiri olabilir.

- Bu nedenle eve giren gazete, dergi ; internet üzerinden yayımlanan görseller, resimler, çocukta cinsel dürtülerin oluşmasını sağlayacağından tedbirli olunmalıdır.

ERKEK ÇOCUKLARA ERGENLİK
DÖNEMİNDE YAŞANACAK
DUYGUSAL DEĞİŞİKLİKLER
KONUSUNDA ÖNCEDEDEN BİLGİ
VERİLMELİ Mİ?

- Erkek çocukları için ergenliğe hazırlık cinsel duygular hakkında bilgiler vererek değil, o dönem geldiğinde neler yapması gerekiyorsa 7 yaşından itibaren adım adım o kazanımları sunarak verilir.
- Örneğin; çocuğun ergenlikte ihtiyaç duyacağı davranışlardan biri **boy abdestidir**.
- 7 yaşından itibaren her duş aldığında boy abdesti de almasını öğreterek ergenlikte ihtiyaç duyacağı bilgiyi öncesinden kazandırmış olursunuz.

KIZ ÇOCUKLARI ERGENLİK
DÖNEMİNDE OLABİLECEK
DEĞİŞİKLİKLER KONUSUNDA
BİLGİLENDİRİLMELİ Mİ?

- Kız çocukları ergenlikte yaşayacakları değişiklikler hakkında önceden bilgilendirilmelidir. Çünkü kızlar ergenliğe erkeklerde olduğu gibi cinsel hazla değil fizyolojik değişikliklerle girerler.
- Kız çocuğuna yaşayacağı fiziksel değişimler anlatılmalı gerek duyacağı çamaşırlar ve hijyen ürünleri alınmalıdır ve nasıl kullanacağı anlatılmalıdır.
- Bilgilendirilmeler tercihen **anne veya abla** tarafından **baş başayken** yapılmalıdır.

ERGENLİK DÖNEMİNDE
ÇOCUKLARA KARŞI CİNS
HAKKINDA BİLGİ VERİLMESİ
GEREKİR Mİ?

- Karşı cinse duygusal yatkınlık taşıyan ergene karşı cins hakkında konuşmalar yapmak karşı cinsin duygularından ya da fiziğinden bahsetmek karşı cinse olan duygularını derinleştirecektir.
- Bu tarz konuşmalar ergenlik stresini atlatan duyguları dengelenen çocuklar ile yapılabilir.

ÇOCUĞUN CİNSEL YAŞAMLA
İLGİLİ MERAKLI SORULARINA
CEVAP VERİLMELİ Mİ?

- Cinsel yaşama ait duygular her yerde ve herkesle rahatlıkla konuşulacak konular değildir.
- Çocuğa her bilgi verilmez ihtiyacı ölçüsünde bilgi verilir ve cinsel yaşam çocuğun ihtiyacı olan bilgi değildir.
- Verilecek en doğru cevap

“ Bu konular özel yaşama ait, ben bunların konuşulmasını doğru bulmuyorum”

‘AŞIK OLDUM’ DİYEN ÇOCUĞA
NASIL TEPKİ VERİLMELİ?

- Bazı çocuklar **hangi duyguyu hangi kelime ile ifade edeceğini bilemezler.**Bazen sevgiyi ‘aşk’ kelimesi ile ya da üzüntüyü ‘nefret’ ile ifade edebilirler.

Çocuk eğer doğru anlamlandıramadığı için ‘aşk’ diyorsa doğrusunu söylemekte yarar vardır.

- Taklit davranışı olabilir. **Medyadan veya çevresinden duymuş olabilir.**

Öncelikle çocuğun neyi kastettiğini öğrenmek için iletişime geçilmeli, aşkın güzel bir duygu olduğu, sadece kız-erkek ilişkilerini kapsamadığı anlatılmalıdır.

ÇOCUĞUN KARŞI CİNSTEN BİR
ARKADAŞI VARSA NASIL
DAVRANILMALI?

- Sürekli kendi cinsi ile arkadaşlık etmeye mecbur bırakılan çocukta kendi cinsine karşı duygusal yakınlık duyma ihtimali ortaya çıkar.
- Çocukların karşı cinsle arkadaşlığı engellenmemeli fakat bu arkadaşlığın duygusal yakınlığa dönüşmesi durumunda aile çocuğun duygularına yol gösterici olmalıdır. Cinsellik barındıran davranışların oluşmasının önüne geçmelidir.
- **Çocuğu spor, sanat ve eğlence alanlarında faal tutmak cinsel yönelişleri etkisiz kılacaktır.**

CİNSEL BÖLGESİYLE OYNAYAN
ÇOCUĞA NASIL YAKLAŞILMALI?

- Çocuklar her yaş döneminde kendi vücut organlarını merak eder ve keşfetmek isterler.
- Anne-baba böyle bir durumu gördüğünde **'pis, kaka, ahlaksızlık, günah'** gibi kelimeler kullanmamalı çocuğu bedeninden tiksindirmemelidir.
- Bu durum sık sık olmuyorsa **görmezden gelinmeli**, sık oluyorsa kaşıntı-alerji gibi bir **sağlık sorunu olup olmadığı kontrol edilmelidir**.
- Çocukların **tuvaletleri geldiği zaman** da elini cinsel organına uzattığı unutulmamalıdır.

TELEFON, MESAJ, İNTERNET
ARACILIĞIYLA
ARKADAŞLARIYLA CİNSEL
İÇERİKLİ PAYLAŞIMLARDA
BULUNAN ÇOCUĞA NASIL
DAVRANILMALI?

- Henüz duygularını yönetemeyen, zihinsel olarak yanlış davranışları fark edemeyen çocuğa “internet” ve “sms” kullanım haklı telefon almak doğru değildir.
- Çocuk telefonu sadece iletişim aracı olarak kullanılmalıdır. Yazılı mesajlaşma yerine **telefonla konuşma ve yüz yüze iletişim** kurması sağlanmalıdır.

- Kaynak :GÜNEŞ Adem, Adım Adım Çocuklarda Cinsel Eğitim, Timaş Yayınları,İstanbul 2018.

REHBERLİK SERVİSİ

